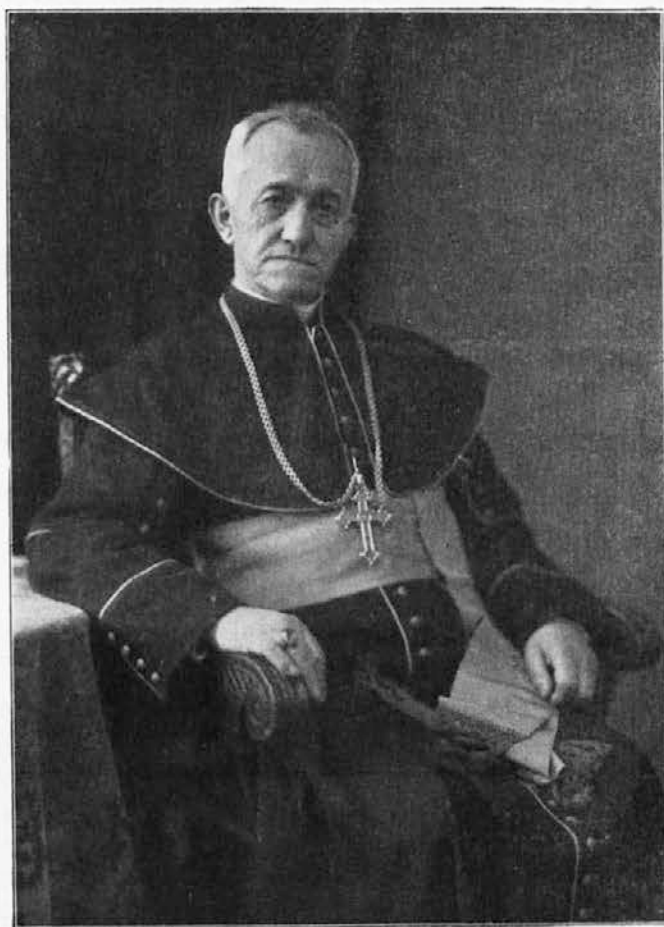

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1928.

Ljubljana, 5. maja 1928.

Štev. 3.

+ Anton Bonaventura
1928

REVERENDISSIMO ET ILLUSTRISSIMO

DOMINO

DR. ANTONIO BONAVENTURAE JEGLIČ

PASTORI ANIMARUM NOSTRARUM

QUI

HIS DIEBUS

NATALEM AGIT ANNUM TRICESIMUM

EX QUO

ANIMO INTREPIDUS, VIRTUTE EXIMIUS, ZELO ARDENTISSIMUS,
LABORUM ET DOLORUM CONTEMPTU INCOMPARABILIS,
DEI GLORIAE ET POPULI SALUTI INTENTUS TOTUS

ECCLESIAE LABACENSIS TENET GÜBERNACULA

GRATO ANIMO

PRECANTES ACCLAMAMUS:

DOMINUS CONSERVET EPISCOPUM NOSTRUM

IN MULTOS ANNOS!

23.

Cerkvena proslava 30 letnega vladikovanja prevzvišenega gospoda knezoškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča.

Dne 22. maja t. l. mine 30 let, odkar je knez in škof dr. Anton Bonaventura Jeglič zasedel škofijsko stolico ljubljansko. Odkar obstoji ljubljanska škofija, so od leta 1463. od 28 škofov samo trije dosegli 30 letno dobo škofovanja. — Obhajamo torej redek znamenit spominski dan, ki ga porabimo zato, da se Bogu zahvalimo za vse milosti, ki jih je v tem času bil deležen naš prevzvišeni nadpastir in ž njim ter po njem njegovi verniki. Po škofovi izrečni želji naj se ta spomin obhaja brez izrednih zunanjih slovesnosti.

Slavnost se izvrši na Vnebohod dne 17. maja po nastopnem redu:

V nedeljo 13. maja se vernikom oznani proslava spominskega dne ter se jih povabi, naj ta dan radi pristopijo k sv. obhajilu.

Na predvečer napovedo zvonovi slavnost s četrturnim slovesnim zvonjenjem pri vseh župnih in podružnih cerkvah v škofiji.

Dne 17. maja na Vnebohod se opravi spominska služba božja po vseh župnih, duhovnijskih in samostanskih cerkvah s primernim govorom in z zahvalno pesmijo.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1928.

Andrej Kalan,
generalni vikar

24.

Zahvala.

1. Duhovnikom.

Zahvalim se vsem gospodom za uspešen trud: a) pri zbirkah za širjenje vere, b) pri onih za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, c) pri darovih za sv. Očeta, za afrikanske misijone, za sv. Detinstvo in za čuvarje sv. groba. Obžalujem pa močno, da se mnogo gospodov te svoje svete in dobrodelne dolžnosti ne zaveda.

Zahvaljujem se tudi iz srca za pošiljatve štipendijev za opravljene sv. maše in festis suppressis in za one pri binaciji. Dospela je lepa vsota in je zavodu sv. Stanislava močno koristila. Želim in zato nujno prosim, da vsi gospodje vrše to dolžnost.

Vsem gospodom naj plača Oče nebeški centies et millies!

2. Vernikom.¹

Prav v dno srca sem ganjen za veliko vašo dejansko ljubezen, ki ste jo izkazali z obilnimi darovi na korist širjenja svete vere med pagani, v

¹ Naj se prečita v cerkvi po pridigi.

pospeševanje zблиževanja z našimi ločenimi brati, v pomoč sv. Očetu, za sveto Detinstvo, za varuhe božjega groba in tudi za vzdrževanje zavoda sv. Stanislava, iz katerega je prišlo že mnogo duhovnikov in drugih krščanskih delavcev v vašo časno in večno korist.

Ta krščanska ljubezen je tudi zato Bogu posebno dopadljiva, ker sami niste premožni in si za te dobre namene tako rekoč od ust odtrgate in zaradi Boga zapuščenemu bližnjemu pomagata. Ker je toliko zbirk, ki so pa vse potrebne, vam je bilo včasih težko dati svoj dar iz rok. Toda gotovo vam je Bog dal v srce neko zadovoljno veselje, zavoljo teh darov niste obubožali, pač pa si pomnožili oni nebeški zaklad, ki ga noben tat ne more ukrasti. Gotovo je pa tudi to, da milostinjo po volji božji darovano, prav pogostokrat Bog že tukaj na zemlji obilno poplača.

Še enkrat zakličem: Bog vam povrne sto- in tisočkrat!

V Ljubljani, dne 10. aprila 1928.

† Anton Bonaventura,
škof.

25.

Družba treznosti.

V minolem postnem času je ustreglo spet precej župnih predstojništev (Fara pri Kostelu, D. M. v Polju, Mošnje-Brezje, Zagorje ob S., Sela pri Šumberku, Sv. Duh pri Krškem, Selca, Ajdovec, Sostro, Ihan, Jezersko-Št. Ožbolt, Leše, Rudnik, Kamnik, Šmarjeta na Dol., Čatež ob S., Sela nad Kamnikom, Dob, Studenec pri Krškem, Javorje pri Litiji) naročilo v Škofijskem listu 1928, str. 18 ter prijavilo ordinariatu ustanovitev družbe treznosti v svoji župniji. Ni dvomiti, da se bo tem pridružila vsa j do praznika sv. Janeza Krstnika še tudi večina župnij, ki družbe treznosti nimajo vpeljane. Gibanje za iztreznjenje naroda je zdaj širom naše države v živahnem razmahu in dušno pastirstvo v naši škofiji pri tem prepotrebem delu ne sme manjkati in zaostajati. Gospodje čitate, s kako agilnostjo deluje na tem torišču Jugoslovanski Savez Trezvenosti, združuje mladino, prireja predavanja, izdaja mesečna poročila o protialkoholnem gibanju in prireja vsakoletne kongrese. Udruženje skavtov se zavzema z veliko vnemo za utrditev treznega življenja med svojim članstvom. Orlovstvo strogo zahteva od svojega naraščaja popolno abstinenco. Naša »Sveta vojska« pošilja nedeljo za nedeljo svojega predavatelja križem Slovenije, tudi v vinorodne kraje, da širi med ljudstvom smisel za treznost. »Prerod« in »Mladi junak« podpirata protialkoholno agitacijo s hvalevredno vztrajnostjo. Duhovniki lavantinske škofije so ustanovili minole božične praznike »Duhovsko protialkoholno zvezo za Slovenijo«, razdelili vso školijo na 6 okrožij, izvolili si voditelje treznostnega gibanja za posamezna okrožja in sklenili, da bodo organizirali ti voditelji treznost po vseh dekanijah, dvakrat na leto obiskali vse župnije v dekanijah ter imeli tozadevne pridige ali pa predavanja v prosvetnih društvih. Gotovo je, da stori tudi duhovščina ljubljanske škofije tozadevno v cerkvi, šoli in društvih svojo dolžnost, že iz prepričanja, da je ni kmalu ljudske strasti, ki bi duhovnikovo dušnopastirsko, izobraževalno in socialno delo tako

ovirala ko nesrečno pijančevanje, vendar je treba, da se to prepričanje in prizadevanje duhovščine pokaže tudi v cerkveni organizaciji, kakor je družba treznosti, ki vendar ne nalaga članom večje dolžnosti, kot je ona, naložena že vsem vernikom: v uživanju alkoholnih pijač vsaj zmernost! Zato ponovni poziv: Kjer je še ni, v vsako župnijo družbo treznosti!

26.

Razglas o sprejemu v škofijski zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1928/29.

V zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi, нравno nepokvarjeni in dobro vzgojeni dečki, zakonski sinovi dobrih, krščanskih staršev, ki so dovršili z odličnim ali prav dobrim uspehom ljudsko šolo (vsaj štirirazredno); zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršeni gimnaziji posvetili duhovskemu stanu.

Prošnje za sprejem se naslove na škofijski ordinariat v Ljubljani. Prošnji se priloži krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Pripominja se, da ne smejo prosilci za v I. gimnazijski razred v smislu šolskih določb biti mlajši kakor 10 let in ne starejši kakor 13 let.

Starši ali njihovi namestniki naj prineso prošnje s prilogami osebno v zavod sv. Stanislava v času od 28. junija do 10. julija t. l. Z njimi naj se pridejo obenem tudi predstaviti njihovi sinovi, za katerih sprejem prosijo. Maksimalna plača znaša za dijake iz ljubljanske škofije letno 6000 dinarjev, za dijake iz drugih škofij pa 7000 Din. Zniža se po možnosti vrednim in potrebnim. Vsa druga pojasnila dobe stranke o priliki pri- glasitve v zavodu.

V drugi razred in nadaljnje razrede se izjemoma in po možnosti sprejemajo samo dijaki z dobrimi izpričevali, pod nobenim pogojem pa ne repetentje. Čas priglašanja za nadaljnje razrede traja od 28. junija do 15. julija.

Vodstvo škol. zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano,
dne 25. aprila 1928.

27.

Račun

Duhovskega podpornega društva za leto 1927.

A. D o h o d k i.

1. Prebitek koncem leta 1926.	Din	5017·29
2. Obresti	„	1272·25
3. Izžrebana srečka m. Ljubljana	„	12·50
4. Članarina	„	36.532·—
	Skupaj	Din 42.834·04

B. Stroški.

1. Pristojbine v poštni hranilnici za l. 1926/27	Din	108·70
2. Prenosna dopolnilna taksa za 1927	„	212·10
3. Pristojbinski davek za l. 1925. in 1926.	„	914·80
4. Podpora 23 prosilcem	„	25.020·—
5. Upravni stroški	„	1711·75
6. Za 12 sv. maš za žive in mrtve člane	„	240·—
	Skupaj	Din 28.207·35
Ako primerjamo dohodke	Din	42.834·04
s stroški	„	28.207·35
se izkazuje prebitok	Din	14.626·69

V Ljubljani, dne 22. marca 1928.

28.

Nalaganje glavnice v državni hipotekarni banki.

Po zakonu o ureditvi »Državne hipotekarne banke« (Uradni list 1922, št. 392/119, se morajo občinske, sreske, oblastne (okrožne), cerkvene in samostanske glavnice, ki se v šestih mesecih ne uporabijo v svoj namen, izročiti v shranitev v Državno hipotekarno banko, ki obrestuje glavnice po 5—7½% po odločbi upravnega odbora.

Glede nalaganja glavnice veljata člena 40. in 41.

Člen 40.: Vsi državni fondii, istotako pa tudi oblastne, okrožne, sreske in občinske glavnice, kolikor niso deponirane v samoupravnih hranilnicah, cerkvene in samostanske glavnice in glavnice drugih javnih naprav pod neposrednim državnim nadzorstvom in njih denarji, ki se pobirajo v dokladah, a se ne uporabijo v šestih mesecih za to, čemur so namenjeni; vsi depoziti pri sodiščih, policijskih (političnih) oblastvih in vseh ostalih državnih uradih, nadalje denarji pupilarnih in konkurznih mas se morajo dajati v upravljanje državni hipotekarni banki, če ne zahteva varovančeva korist, da se naloži pupilarni denar na večje obresti po varstvenem zakonu.

Vse te glavnice in vsi ti fondii se smejo nalagati tudi v državne obveznice in v papirje, katerim se daje po zakonu ta pravica, pupilarni denar pa tudi v hranilnice, ki jim priznava zakon pupilarno varnost, toda samo največ do 20.000 dinarjev iz ene pupilarne mase.

Člen 41.: Če se po prejšnjem členu ne pošlje denar niti v enem mesecu, ko bi se moral poslati, plačajo državni organi in osebe, ki so odgovorne za to, na ta denar 12% obresti za ves čas, ko je ležal denar brezplodno.

Člen 117. g.: Zavodi in naprave v novih pokrajinah, ki so do sklenitve tega zakona sprejemali na vloge in v hranjenje denar, o katerem se govori v členu 5., točkah 1., in 2. tega zakona, morajo najkasneje v desetih letih položiti ta denar pri državni hipotekarni banki. Nove vloge tega denarja smejo omenjeni zavodi sprejemati še 5 (pet) let; potem pa se mora ves denar po členu 5., točkah 1. in 2. pošiljati državni hipotekarni banki.

O razlagi tega zakona je poslala Državna hipotekarna banka, glavna filiala v Ljubljani (Dunajska cesta št. 4), škofijskemu ordinariatu naslednji dopis z dne 24. decembra 1927, št. 702:

»Vsled nepravilnega tolmačenja zakona o ureditvi Državne hipotekarne banke, Uradni list pod števil. 392/1922 in pod števil. 118/1924, po državnih organih glede vlaganja kapitalov navedenih v čl. 5. točka 1. in 2. zakona o ureditvi Državne hipotekarne banke, t. j. vseh državnih in drugih javnih fondov, pupilarnih in depozitnih glavnice, občinskih, srezkih, oblastnih glavnice, ter glavnice in denarja cerkva, samostanov in drugih korporacij, ki se pobirajo v dokladah in se v 6 mesecih ne uporabijo za to, čemur so namenjeni, je glavna kontrola izdala z aktom št. 79.171 z dne 22. decembra 1926 naslednjo načelno rešitev:

1. Denar, ki so ga državne, samoupravne in druge oblasti, omenjene v členu 117. h. zakona o ureditvi Državne hipotekarne banke, izročile od dneva uveljavljenja izprememb in dopolnil zakona o Državni hipotekarni banki, to je od 30. marca 1922. dalje v shrambo in upravljanje privatnim zavodom v novih oblasteh, se mora vrniti in poslati v shrambo in upravljanje Državni hipotekarni banki in to takoj, najdalje pa do 30. marca 1927.

2. Denar, ki so ga te ustanove in zavodi v novih oblasteh prejele v prejšnji dobi, pred uveljavljenjem zakona o ureditvi Državne hipotekarne banke, torej pred 30. marcem 1922 in v kolikor se še danes nahaja pri njih v shrambi se mora poslati Državni hipotekarni banki v roku, predvidenem v čl. 117. g. odst. 1., torej v roku 10 let, odn. do leta 1932.

3. Državne, upravne in samoupravne oblasti, omenjene v čl. 117. h. cit. zakona morajo v bodoče pošiljati ves ta denar, o katerem govori ta zakonska odredba, v shrambo in upravljanje izključno Državni hipotekarni banki. Mestne kontrole morajo v vsakem protivnem slučaju odreči vize in z odgovornimi osebami postopati v smislu odredbe zak. čl. 117. h. cit. zakona.

Opozarjamo na gori imenovano določbo čl. 41., da morajo odgovorni računodajniki, če ne vložijo odnosnih vsot najkasneje v petih dneh, polagati banki (12%) obresti od neizročene vsote od dne, ko so denar prejeli pa do dne, ko ga izroče, poleg tega so kazensko odgovorni za dejanje uporabe denarja po čl. 112. kaz. zak.

O tem Vas obveščamo in Vas prosimo, da izvolite v Vam podrejenem delokrogu poskrbeti, da se izvršuje zakon o ureditvi Državne hipotekarne banke in navedeno rešenje Glavne kontrole.«

O tem se obveščajo cerkvena predstojništva radi ravnanja.

Nabirka.

Pretekli mesec je šiba potresa strašno zadela mnogo krajev na Bolgarskem in na Grškem. Potres je uničil cela mesta in vasi. Veliko ljudi je našlo smrt pod razvalinami, še več pa jih je bilo ranjenih. Škoda znaša na stotine milijonov dinarjev in beda je v mnogih krajih silno velika.

Ne samo naravna ljubezen do bratskega slovanskega naroda, ampak tudi krščanska dolžnost ljubezni do bližnjega nam velevata, da našim bratom in našim sosedom v njihovi stiski po svojih močeh pomagamo.

Zato se vsem župnim in duhovnijskim uradom in cerkvenim predstojništvom naroča, naj čimpreje izvedejo nabirko v pomoč ponesrečencem in nabrane zneske pošljejo škofijskemu ordinariatu. Pri pošiljkah naj se točno navede, koliko je namenjeno za Bolgare in koliko za Grke.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 1. maja 1928.

Andrej Kalan, s. r.
gen. vikar.

30.

Konkurzni razpis.

Razpisuje se: 1. kanonikat kolegiatnega kapitlja v Novem mestu in 2. župnija Trstenik.

Prošnje je nasloviti na škofijski ordinariat v Ljubljani.

Kot zaključni rok za vlaganje prošenj se določa 31. maj 1928.

31.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. Janez Wester, biseromašnik in župnik v pokoju iz goriške nadškofije, bivajoč v Škofji Loki, je imenovan za škof. duhovnega svetnika.

Premeščen je za župnega upravitelja v Kokro Martin Dimnik, kaplan v Loškem potoku.

Imenovan je za ekskurendo upravitelja župnije Trstenik Alojzij Zelzny, župnik v Goričah.

Nameščen je za kaplana v Sori Ciril Podržaj, duhovnik tržaškoprske škofije, bivši župni upravitelj v Bazovici.

V kler ljubljanske škofije je sprejet David Doktorič, duhovnik goriške nadškofije, bivši kaplan pri sv. Ignaciju v Gorici.

Izpustnico iz ljubljanske škofije je prejel Janko Šiška, župnik v pokoju.

Umrli so: Simon Ažman, župnik v pokoju, v Olševku dne 4. aprila 1928 v starosti 72 let; Jakob Porenta, kanonik koleg. kapitlja v Novem mestu, dne 10. aprila 1928 v starosti 67 let; Janez Mikš, župnik v Trsteniku, dne 19. aprila 1928 v starosti 64 let. — N. v m. p.

Škofijski ordinariat v Ljubljani,

dne 5. maja 1928.

Vsebina: 23. Cerkevna proslava 30 letnega vladikovanja prevz. g. knezoškofa dr. Antona Bon. Jegliča. — 24. Zahvala. — 25. Družba treznosti. — 26. Razglas o sprejemu v škof. zavod sv. Stanislava. — 27. Račun Duh. podp. društva za l. 1927. — 28. Nalaganje glavnice v drž. hipot. banki. — 29. Nabirka. — 30. Konkurzni razpis. — 31. Škofijska kronika.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Dostal. — Za Jugosl. tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.